

ACTIVITEITEN- en PROJECTENPLANNING

Het visieproces heeft Plaatselijk Belang Heeg enorm geholpen om doelgericht en met veel betrokkenheid van de dorpsbewoners de ontwikkeling van Heeg te stimuleren en te gaan begeleiden.

Naast de beschrijving van de gedeelde droom over hoe Heeg in 2025 eruit kan komen te zien bevat dit document ook een activiteitenoverzicht. Met heldere doelstelling, voorzien van een planning en met een goed inzicht wat er van wie verwacht wordt. Dit wordt de leidraad voor de ontwikkeling van het dorp en zijn omgeving.

ACTIVITEITENOVERZICHT													
	Activiteit	5 x Beter Bezig					Activiteitenplanning			Eigenaarschap		Connectie	
							Planvorming	Realisatie	Evaluatie	Initiatief/bewaking	Uitvoering	Wt	Mplan
zorg voor jezelf en voor elkaar													
voorzieningen:													
Dorpsuin en voedselproductie	dorpsuin Talma en buitenruimte HH	✓	✓	✓	✓	✓	2012	vanaf 2013		WG dorpsuin	WG, Talma, Elken,Tellens, Scholen, BSO, gemeente, HH		
MFC/slechtweervoorziening	verbetering dorpsfunctie Heechhus	✓				✓	2012	vanaf 2013		HH	HH, PSB, allen		
Sporthal	planvorming, fondsenwerving, bouw	✓	✓	✓			langere termijn			PSB/VWG	HH, sportverenigingen, gemeente, allen		
Openbaarheid Heegermeer oever	bewaking	✓		✓		✓	bij ruimtelijke ontwikkelingen			PSB	gemeente, projectontwikkelaars	✓	
Wandelpaden/Vletpad Gaastmeer	1 makkelijk te realiseren dorpsommetje	✓	✓			✓	2013	2013		nwe werkgroep	WG, grondelgenaren, gemeente	✓	
idem	overige paden/Vletpad Gaastmeer	✓	✓	✓		✓	langere termijn			PSB/VWG	grondelgenaren, gemeente	✓	✓
Begraafplaats	planvorming, aanleg	✓		✓		✓	langere termijn			PSB	PSB, gemeente s.a.	✓	✓
economie/werkgelegenheid:													
Handicraft/jute/winkels	divers	✓	✓	✓			vanaf 2009			OVH, PSB	OVH, PSB, gemeenten, allen	✓	
Uitbreiding Passantenhaven, WSH, etc	uitvoering plannen Initiatiefgroep	✓	✓	✓	✓	✓	?? ??			Initiatiefgroep	betrokken partijen, gemeente,	✓	✓
incl. lijbaan/evenemententerrin/trailhelling													
Aanlegmogelijkheden in het dorp	bewaking	✓					bij ruimtelijke ontwikkelingen			PSB		✓	
overig													
Bereikbaarheid aanvullend op OV	liftplek	✓		✓			2012	2013		VWG	VWG, PSB, gemeente		
Woningaanbod	woningbehoefte inbrengen op juiste momenten	✓	✓	✓	✓		bij ruimtelijke ontwikkelingen			PSB	PSB, gemeente, corporaties		
zuinig met spullen													
Vandellame	planvorming en uitvoering	✓	✓			✓	vanaf 2013	??		PSB/VWG	VWG, OVH, jongeren		
Kringloopwinkel	planvorming en uitvoering	✓	✓				2013	2014		PSB/VWG	WG, PSB, gemeente, allen		
Milleustraat/grondstofrotonde	planvorming en uitvoering	✓	✓	✓	✓		lange termijn planning			PSB/VWG	PSB, gemeente, OMREN, ondernemers		
zuinig met energie en water													
Duurzame energiehuishouding	onderzoek, diverse activiteiten	✓		✓			2012	vanaf 2012		WG Energie	WGE, allen		
Streekproducten	planvorming en uitvoering	✓	✓	✓	✓	✓	2012	vanaf 2013		WG Dorpsuin	WGD, agrarische bedrijven		
Duurzame voor- en vaartulgen	onderzoek, diverse activiteiten	✓		✓	✓	✓	2013	vanaf 2013		WGE, ondernemers	WGE, allen		
Carpoolen, elkaar meenemen	website, liftplek, s.a. activiteiten	✓		✓			2013	vanaf 2013		WG Energie	WGE, allen		
Openbare verlichting	planvorming en uitvoering	✓	✓	✓		✓	2013	vanaf 2013		PSB/WGEnergie	WGE, PSB, gemeente		
denk giftvrij													
Woonbuurt; groener en schoner	planvorming en uitvoering	✓			✓	✓	langere termijn			WG Dorpsuin	WGD, allen		
Zwerfafval	planvorming en uitvoering	✓			✓	✓	2013	vanaf 2013		PSB/VWG	WG, PSB, gemeente, allen		
ruimte voor de natuur													
Entree Heeg via de weg (oordkant)	uitvoering ecotone Wijde Wymerts	✓	✓	✓	✓	✓	langere termijn			PSB/VWG	betrokken partijen, gemeente	✓	
Entree dorp via het water (sfeer, oevers)	bewaking en overleg	✓	✓	✓	✓	✓	langere termijn			PSB/VWG	betrokken partijen, gemeente	✓	
Bedrijfsrecreëren	planvorming en uitvoering	✓	✓	✓	✓	✓	bij ontwikkelingen en uitvoering			PSB/VWG	betrokken partijen, gemeente		
Bebouwde omgeving (inpassing)	bewaking en overleg	✓				✓	bij ruimtelijke ontwikkelingen			PSB/VWG	betrokken partijen, gemeente	✓	
Natuurlijker openbaar groen	planvorming en uitvoering	✓			✓	✓	langere termijn			WG dorpsuin	WGD, allen		
Natuurlijker wateroevers	bewaking en overleg	✓	✓		✓	✓	bij ontwikkelingen			PSB/VWG	betrokken partijen, gemeente		
Overlast op het water	handhaving op poelen en meer	✓		✓		✓	2013	vanaf 2013		PSB	gemeente, recreatieondernemers		

De toepassing van 5xBB
bij nieuwe ontwikkelingen

De 5xBeterBezig-regels
worden bij alle acties
en activiteiten toegepast;
nieuwe plannen worden
getoetst aan deze
integrale beoordeling van
duurzaamheid.

Zo zouden we in 2025 terug kunnen kijken op de realisatie van een sporthal volgens 5xBB

Door de toepassing van de spelregels is het uiteindelijk een 'rijker' plan geworden waarbij bewoners (en met name de jeugd) betrokken waren bij de ontwikkeling. Binnen het dorp zijn inzamelacties gehouden, heldere afspraken gemaakt over gebruik en zelfs beloningsafspraken gemaakt bij het uitblijven van vandalisme & vervuiling. Er is bij de bouw gebruik gemaakt van zoveel mogelijk duurzame, gerecyclede materialen. Dit was overigens de eerste grote opdracht voor de grondstoffenrotonde. De energiewerkgroep ontwikkelde een plan voor duurzame energievoorziening. Door warmte terug te winnen, slimme meters te gebruiken en een goede uitwisseling van energie-overschot met de basisschool die op heel andere tijden wordt gebruikt, werd de basis gelegd voor de energie coöperatie. Door de combinatie van verschillende sporten, werd het complex interessant voor een bredere doelgroep. Kortom, de spelregels hebben de bewoners inzichten gegeven en aangezet tot meer creativiteit bij de ontwikkeling van de sporthal.

Zorg voor jezelf en voor elkaar

Heeg wordt ervaren als een veilig, sociaal dorp, waar grote saamhorigheid heerst. Het bloeiende culturele- verenigingsleven concentreert zich in het Heechhus en rond de dorpsuin. De middenstand heeft een stevige impuls gekregen en bewoners zijn tevreden over de voorzieningen in het dorp. De focus op duurzaam ondernemen en innovatie heeft geleid tot grotere betrokkenheid van jongeren die op hun beurt een belangrijke bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van Heeg.

Ruimte voor de natuur

Heeg is veel groener geworden. Door het initiatief van de dorpsuin, zijn ook op andere plaatsen in het dorp 'groene oases' ontstaan. De 'vergroening' van de wateroevers en bedrijventerreinen hebben Heeg een vriendelijker gezicht gegeven. Ook de beleving door Hegemers zelf en de toeristen kreeg hierdoor een aanzienlijke impuls. Het Heempark is uitgegroeid tot het kenniscentrum van deze groene ontwikkeling.

Denk givvrij

Heeg is een schoon dorp, in alle opzichten. Mede dankzij initiatieven op het gebied van elektrische mobiliteit, de dorpsuin en de ontwikkeling volgens de duurzame 5xBeterBezigspelregels zijn de Hegemers zich meer en meer verantwoordelijk gaan voelen voor hun eigen dorp. Een bijna logisch gevolg is dat er van zwerfval nauwelijks meer sprake is en ook vindt er nagenoeg geen vervuiling meer plaats door onkruidbestrijdingsmiddelen, uitlaatgassen en andere schadelijke stoffen.

Slim met spullen en materialen

De grondstoffenrotonde die in Heeg ontwikkeld is, is het tastbare bewijs van samenwerking en innovatie binnen het dorp. Door slimmer om te gaan met afvalmaterialen, hergebruik te stimuleren en uitruil van materialen mogelijk te maken worden in Heeg diverse lokale kringlopen gesloten, waar zowel inwoners als bedrijven van profiteren.

Slim met energie & water

Dankzij de eigen Hegemer energie coöperatie zijn de energielasten voor Hegemers nagenoeg gelijk gebleven aan het peil 2012, maar worden extra opbrengsten geïnvesteerd in faciliteiten in het dorp. Naast bewustwording is geïnvesteerd in allerlei vormen van energiebesparingen duurzame energie. Van fossiele brandstoffen is in Heeg nauwelijks nog sprake. Hegemers erkennen de waarde van water; niet alleen voor de watersport maar ook in eigen gebruik. Sedemdakbedekking siert menig huis, terwijl opgevangen regenwater volop wordt toegepast voor huishoudelijk gebruik.

Duurzame dorpsvisie Heeg 2013-2025

Boatsaver
P.O. BOX 20,166
St. Louis, MO 63120-0166
314 582 1251

FEITEN

Bevolking en bedrijven

Bewoners (2009)

Aantal inwoners: 2.040

Niet-westerse allochtonen: 1%

Leeftijd (2009)

0 tot 15: 21%

15 tot 25: 10%

25 tot 45: 25%

45 tot 65: 28%

65 en ouder: 16%

Samenstelling huishoudens (2009)

Eenpersoonshuishoudens: 31%

Huishoudens zonder kinderen: 32%

Huishoudens met kinderen: 37%

Aantal huishoudens: 850

Gemiddelde grootte: 2,4 personen.

Arbeid

Werkzame personen (2005): 75% (van bevolking 15-64 jaar)

Bijstandsuitkeringen (2008): 12 per 1000 huishoudens

Inkomen (2007)

Gemiddeld: 18.100 euro per inkomensontvanger

Lage inkomens: 41% Hoge inkomens: 18%

Wonen

Gemiddelde woningwaarde (2007): 192.000 euro (WOZ)

Aantal woningen (2008): 875

Huur / Koop (2005): 38% / 62%

Bedrijven

Geregistreerd: 120 tot 150

OVH: circa 120 leden

Aantal arbeidsplaatsen in Heeg: 600 (schatting)

Aantal arbeidsforenzen: meer dan de helft van de werkenden

Onderverdeling aantallen bedrijven en arbeidsplaatsen

Handel/industrie: 35 met circa 200 personen

Recreatie/horeca: 50 met 250 personen

Dienstverlening: 22 met circa 30 personen

Detail: 20 met 60 personen

Scholing/zorg: 5 met circa 50

Agrarisch: 5 met circa 8

De meeste bedrijven zijn lokaal en provinciaal georiënteerd.

De laatste drie decennia is Heeg gegroeid in omvang en qua inwoners. In het watersportseizoen neemt het aantal inwoners fors toe door de tijdelijke aanwezigheid van toeristen.

De arbeidsparticipatie in Heeg is groot. Wel is sprake van sterk seizoensgebonden werk binnen de recreatie en horeca. Werkloosheidsgegevens zijn niet bekend.

Ruimteverdeling in Heeg

De totale bebouwde kom van Heeg is ongeveer 200 ha groot. Hiervan is

- √ 12 ha groen in de vorm van gras, struiken, bomen en speeltuinen (openbaar groen waar een ieder gebruik van kan maken).
- √ 12 ha Heempark
- √ 40 ha water

Het perceel ten zuiden van het Fabriek, de volkstuinten, voetbalveld/ tennisbaan en de tuin van Talma zijn niet bij de 12 ha groen inbegrepen. Het areaal landbouwgrond rondom Heeg bedraagt ongeveer 1160 ha.

Over het algemeen zijn in Heeg bedrijven gevestigd van beperkte omvang in personeels-grootte, bedrijfsomzet, maar ook als het gaat om de bezetting van de grondoppervlakte. Uitzondering in grondgebruik is de recreatieve sector (jachthavens) waar in verhouding sprake is van grote bezetting van de grondoppervlakte in en rondom Heeg.

*Nationaal Landschap
Zuidwest-Fryslân*

Heeg ca. 1960

Landschap en natuur

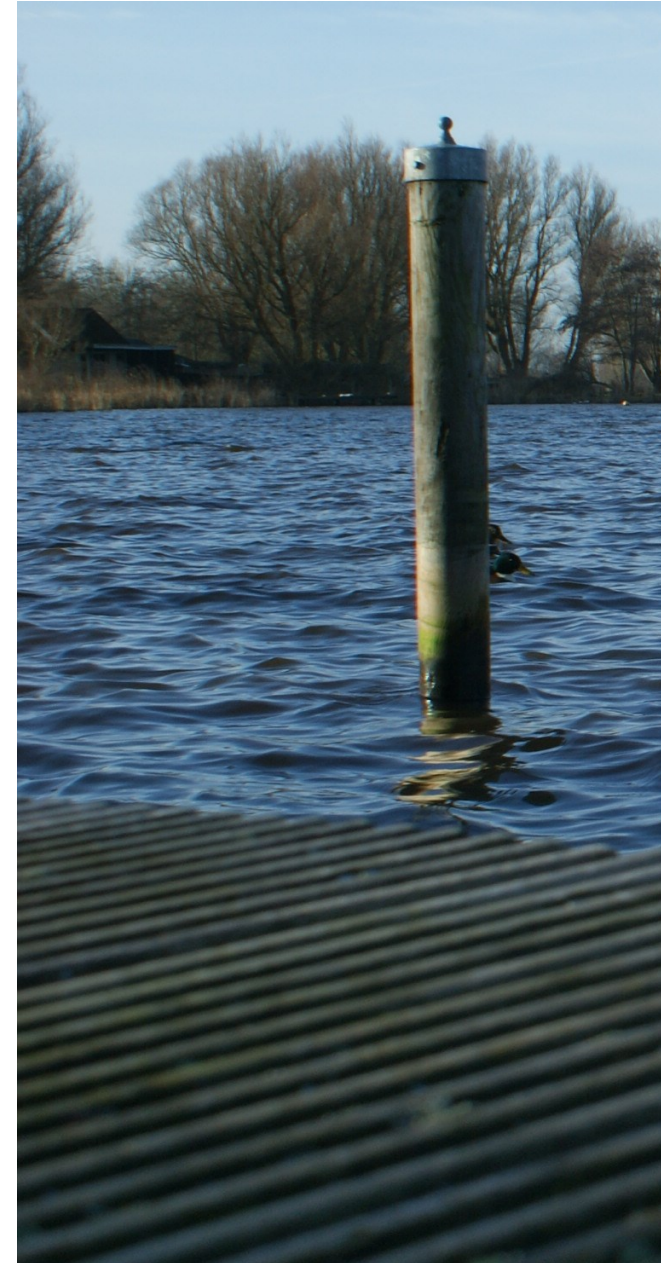
Heeg ligt in het Nationaal Landschap Zuidwest-Fryslân.

Het landschap bestaat vooral uit veenweidegebieden, meren, terpen en hemdijken.

Het landschap is grootschalig en weids met lange zichtlijnen.

In de omgeving van Heeg komen waardevolle weidevogelgebieden en ganzenfourageergebieden voor.

In de directe omgeving van Heeg liggen enkele Natura 2000 gebieden.

Colofon

Het bestuur van Plaatselijk Belang Heeg heeft eind 2011 het initiatief genomen tot de ontwikkeling van een dorpsvisie. Een speciaal hiervoor gevormde Visiewerkgroep heeft zich vervolgens aangesloten bij het bestuur, met als doel om voor het einde van 2012 een visie op te leveren.

De dorpsvisie Heeg 2013-2025 is voort gekomen uit een interactief proces tussen de Visiewerkgroep, Plaatselijk Belang, bewoners en ondernemers.

In de periode februari – december 2012 heeft een groeiende groep belangstellenden en belanghebbenden meegewerkt aan de tot standkoming van dit visiedocument.

Bestuur Plaatselijk Belang Heeg

Hans Ringnalda – voorzitter

Herman van der Bij

Marijke Witbraad

Anneke Bakker

Sjoerd Ypma

Douwe Cnossen

Ale Ypma

Visiewerkgroepen

Energie

Dorpstuin

Fiets- en wandelpaden

Procesbegeleiding

Lucie Gelderblom & Yvonne Bleize

(Bleiblom, maatschap voor duurzame ontwikkeling)

©2012

Fotografie

Ale Ypma

WSH

Lay-out

Marijke Witbraad Sinne ICT

Ale Ypma

Druk

Empatec grafisch

Bronnen

Gegevens Heeg:

Bügel Hajema Adviseurs, Masterplan Heeg 2008-2018, Wymbritseradiel, 2008.

Ank Bleeker en Anneke Nauta, landschapsarchitecten BNT; Watersportkernen en ruimtelijke kwaliteit, het waterfront van Heeg als voorbeeld, 2009.

Initiatiefgroep 'It Marlân Heeg', Uitvoeringsplan , 2011.

Plaatselijke Belang Heeg, Toelichting op de 'wensenlijst' t.b.v. de Dorpsvisie Heeg, 2011

<http://ypecolsga.straatinfo.nl/buurtgegevens/Heeg+-+Gemeente+Wymbritseradiel/>

http://www.gemeentesudwestfryslan.nl/sudwest-fryslan/steden-dorpen_3917/item/heeg_2205.html

<http://www.ruimtelijkeplannen.nl/> (bestemmingsplan Heeg d.d. augustus 2011)

<http://nl.wikipedia.org>

<http://statline.cbs.nl>

<http://www.heeg.info>

Gemeentelijk en regionaal:

Gemeente Súdwest-Fryslân, Kernenbeleid "De doar iepen foar de mienskip", 2011

Rabobank Sneek-Zuidwest-Friesland, De Kracht fan Súdwest-Fryslân, 2011.

Strategische samenwerkingsagenda gemeente Súdwest-Fryslân – Provincie Fryslân, 2011-2021.

<http://www.gemeentesudwestfryslan.nl>

<http://sudwestfryslan.smartmap.nl/#welkom>
(digitale gemeentegids)

<http://www.nationalelandschappen.nl/>

(nationaal landschap Zuidwest-Friesland)

Beleid en uitvoering provincie Fryslân

Staat van Fryslân, Beleids- en Geo-informatie, 2010.

www.fryslan.nl (vele thema's)

Streekplan:

<http://www.fryslan.nl/sjablonen/1/infotype/webpage/view.asp?objectID=19753> Bevolkingsontwikkeling: <http://www.fryslan.nl/sjablonen/1/infotype/news/page/view.asp?objectID=33019>

Cultuurhistorische kaart: <http://www.fryslan.nl/sjablonen/1/infotype/webpage/view.asp?objectID=33741>

Fryslân in cijfers

http://www.fryslan.nl/fic2003/Fryslan_in_cijfers.pdf

Fryslan in kaarten:

<http://www.fryslan.nl/sjablonen/1/infotype/webpage/view.asp?objectID=31834>

<http://www.monitorfryslan.nl>

Recreatie/toerisme/ondernemen:

<http://www.sudwestfryslan.nl/>

<http://www.beleeffriesland.nl>

<http://www.frieslandwonderland.nl/>

<http://www.fryslanmarketing.nl>

<http://www.fanfryslan.nl>

(Over Fryslân als woon-, werk- en studeerprovincie)

<http://www.nbtc.nl> (cijfers en trends toerisme)

<http://www.kvk.nl>

Overige bronnen:

<http://www.compendiumvoordeleefomgeving.nl>

http://www.kennislink.nl/upload/120585_276_1097669693598-pollution_europe_hires.jpg

www2.zwemwater.nl

Voorbeelden andere dorpen:

<http://www.koudum.nl/it-doarp/dorpsvisie/>

<http://194.151.121.211/dorpsbelangwitmarsum/data/upload/conceptdorpsvisiedefinitief.pdf>

<http://www.woudsendonline.nl/pdfs/Dorpsvisie.pdf>

<http://www.akkum-nes.nl/index.php/projecten/12>

<http://www.netwerkduurzamedorpen.nl>

→ Camping Lân en Mar
→ Watersportcamping Heeg
→ Manege "de Buid"
→ Zalenstúts de Bird
→ Frieske Jachtcentrale
→ Bed en Broede

Welkom yn
Heech

Fratelli Fiasco "De Dwerg" 5 Jan
na 440 m

Houtbouwmuseum De Helling
Palingaak Korneliske Ykes II
